

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 17 Απριλίου 2016

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Sulpicius Gallus legātus Luci Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerēbat. **Serēna nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat.** Tum Sulpicius Gallus de caeli ratiōne et de stellārum lunaeque statu ac motibus disputavit **eōque modo** exercitum alacrem **in pugnam** misit. **Sic liberāles artes Galli aditum ad illustrem illam Pauliānam victoriam dedērunt.** Quia ille metum exercitus Rōmāni vicerat, **imperātor adversarios vincere potuit!**

Cum P. Cornēlius Nasīca ad Ennium poētam venisset eique ab ostio quaerenti Ennium ancilla dixisset eum **domi** non esse, Nasīca sensit illam **domini iussu** id dixisse et illum **intus esse.** Accipe nunc quid postea Nasīca fecerit. Paucis post **diēbus** cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamavit Nasīca se **domi** non esse, etsi **domi** erat. Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: "Quid?" inquit "Ego non cognosco vocem tuam?" Visne scire quid Nasīca responderit? "**Homo** es impudens. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te **domi** non esse; tu mihi ipsi non credis?"

Nonnulli sunt in hoc ordine, qui aut ea, quae imminent, non videant, aut ea, quae vident, dissimulent: qui spem **Catilinae** mollibus sententiis aluērunt coniurationemque nascentem non credendo confirmavērunt; quorum auctoritatem secūti multi, non solum improbi verum etiam imperīti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent. **Nunc intellego, si iste in Manliāna castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.**

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β΄ ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

- A. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα που σημειώνονται με έντονα γράμματα.**
(Μονάδες 40)

Παρατηρήσεις

- B. 1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και φράσεις:**

Sulpicius	κλητική ενικού αριθμού.
caeli	αιτιατική πληθυντικού αριθμού.
eōque modo	αιτιατική ενικού αριθμού.
alacrem	αφαιρετική ενικού αριθμού στο θετικό και συγκριτικό βαθμό θηλυκού γένους.
aditum	ονομαστική πληθυντικού αριθμού.
quid	ονομαστική ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος.
quaerenti	αιτιατική πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος.
ostio	γενική ενικού αριθμού.
vocem tuam	γενική πληθυντικού αριθμού.
tuae	κλητική ενικού αριθμού της αντίστοιχης αντωνυμίας στο α΄ πρόσωπο, στο αρσενικό γένος.
impudens	παραγόμενο επίρρημα θετικού βαθμού.
multi	γενική πληθυντικού αριθμού, θηλυκού γένους και αιτιατική πληθυντικού αριθμού, ουδέτερου γένους στο συγκριτικό βαθμό του επιθέτου.
iste	αιτιατική ενικού αριθμού στο ουδέτερο γένος.
neminem	αιτιατική πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος.

(Μονάδες 15)

- B. 2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για όσους από αυτούς σχηματίζονται περιφραστικά να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):**

defecerat	β΄ ενικό της προστακτικής του Ενεστώτα στην ίδια φωνή.
dedērunt	γ΄ πληθυντικό της υποτακτικής Ενεστώτα.
vicerat	αφαιρετική σουπίνου.
potuit	ονομαστική πληθυντικού της μετοχής Ενεστώτα στο ουδέτερο γένος.
accipe	β΄ ενικό της οριστικής Μέλλοντα στη μέση φωνή.
fecerit	β΄ ενικό της προστακτικής του Ενεστώτα στη μέση φωνή.
mentiebātur	απαρέμφατο Μέλλοντα.

vis	γ' πληθυντικό υποτακτικής Παρατατικού.
scire	β' ενικό της προστακτικής ενεστώτα.
videant	αντίστοιχο τύπο στον Παρακείμενο της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας.
aluērunt	γ' ενικό υποτακτικής υπερσυντελικού στη μέση φωνή.
nascentem	β' πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντα.
dicerent	β' ενικό προστακτικής Ενεστώτα.
factum esse	γενική ενικού του γερουνδιακού στο θηλυκό γένος.
fateātur	αντίστοιχο τύπο στην παθητική περιφραστική συζυγία.

(Μονάδες 15)

Γ.1.α. Να αναγνωριστούν από συντακτική άποψη οι λέξεις και οι φράσεις: **nocte, modo, domi, iussu, diēbus, homo, Catilinae, quo.**

Μονάδες 4 (8×0,5)

Γ.1.β. Να μετατρέψετε τη σύνταξη από Ενεργητική σε παθητική.

Tum Sulpicius Gallus ... eō modo exercitum alacrem in pugnam misit.

(Μονάδες 4)

Γ.1.γ. Να μετατραπεί το ρήμα της πρότασης σε απαρέμφατο εξαρτώμενο από τα «**Cicero dixit**» (Μονάδες 3) και «**dīcor**» (Μονάδες 2) διαδοχικά και να γίνουν οι αλλαγές που απαιτεί η απαρεμφατική σύνταξη με ειδικό απαρέμφατο:

Sulpicius Gallus legatus Lucī Aemili Pauli erat.

(Μονάδες 5)

Γ.1.δ. Να αντικαταστήσετε την αναφορική πρόταση με μετοχή, ώστε να συμπτυχθούν οι δύο προτάσεις σε μία:

Sulpicius Gallus legatus Lucī Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerēbat.

(Μονάδες 2)

Γ.1.ε. Να μετατρέψετε τη δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση σε μετοχή, ώστε να συμπτυχθούν οι δύο προτάσεις σε μία:

Quia ille metum exercitus Rōmāni vicerat, imperātor adversarios vincere potuit!

(Μονάδες 3)

Γ.2.α. **indignātus**: Να αναλύσετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

(Μονάδες 3)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε_3.Λλ3Α(ε)

Γ.2.β. Tum Sulpicius Gallus ... eō modo exercitum alacrem in pugnam misit: Τι δηλώνει από συντακτική άποψη ο εμπρόθετος προσδιορισμός; (μονάδες 1) Να δηλωθεί η ίδια επιρρηματική σχέση με εμπρόθετη γενική γερουνδίου (μονάδες 2). [pugnam < rugno – 1^{ης} συζυγίας]

(Μονάδες 3)

Γ.2.γ. si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent: να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο έτσι ώστε να εκφράζεται ανοιχτή υπόθεση στο παρόν (μονάδες 2) και υπόθεση πιθανή ή δυνατή (μονάδες 2).

(Μονάδες 4)

Γ.2.δ. accipe: Να δηλώσετε την απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

(Μονάδες 2)

Ο.Ε.Φ.Ε. 2016
 ΘΕΜΑΤΑ

Να μην ξεχνάτε να (χαμο)γελάτε!